

Jeg tænker meget over livet idag

Martin A. Andersen, 23

Nyd solen med omtanke

Af Lone McColaugh, landsformand for Leverforeningen

I marts afholdt vi generalforsamling i Korsør med sol og flot udsigt til havn og Storebæltsbroen. Som optakt til generalforsamlingen havde vi inviteret Ole Helmig, en herlig mand sidst i firserne. I kraft af en utrolig hukommelse fra et langt lægeliv underholdt han os med ting fra sin hverdag krydret med en vis humor. Meget livsbekræftende. Vi bringer i dette nummer en del af det, der foregik på selve generalforsamlingen samt et kort sammendrag af Ole Helmigs foredrag.

Vi har igen en skildring af et sygdomsforløb, som heldigvis i dag er et overstået kapitel. Martin på 23 år beskriver det forløb, han gennemgik, og som startede, da han kun var 7 år. Han fortæller om sine oplevelser i skoletiden, kammeraternes reaktioner og de forskellige ting, han var afskåret fra at deltage i. Hans beskrivelse er meget tankevækkende og bekræfter igen, at et sygdomsforløb kan ændre meget i en persons dagligdag og måden, personen ser på

sit liv på. Også som barn og ung. På trods af enkelte bivirkninger er Martin et utroligt aktivt menneske. Han og familien har stået sammen og kæmpet, for at de sammen kom igennem dette lange forløb. Men at Martin overvandt dette forløb var også i kraft af, at der var en ny lever til ham.

Det bringer mig hen til kampagnen, '#giv livet videre', som netop nu er i fuld gang. Formålet er igen at gøre opmærksom på, hvor vigtigt det er at tage stilling til organ donation og få flere tilmeldt donorregistret. Som Martin, afhænger manges liv af, om der er organer til rådighed. Og derfor er det absolut nødvendigt at få flere til at donere deres organer. Kampagner, som får folk til at tage den nødvendige snak, er heldigvis også økonomisk mulige, fordi der er sponsorer, som kan se det vigtige i disse kampagner. Vi støtter op om denne kampagne, både på Facebook, i dette blad og på vores hjemmeside. Og da vi alle her i foreningen er rigtige ambassadører lige

som de fem, der optræder frivilligt i kampagnen, kan vi også påvirke vores omverden til at få taget stilling på sundhed.dk.

Snart har vi sommer og forhåbentlig masser af sol. Som transplanteret må vi dog ikke glemme, at vi er meget udsatte for at få hudkræft. Som nævnt i artiklen tyder udenlandske undersøgelser på, at op til 40% af alle transplanterede over en 20 års periode får hudkræft. Det svarer til 'næsten' halvdelen! I artiklen nævnes de to typer af hudkræft, den "nemme" og den "svære". Men under alle omstændigheder skal vi alle passe på i solen og rette os efter de anbefalinger for beskyttelse, der bliver givet. Og samtidig møde op til de hudundersøgelser, som forhåbentligt alle levertransplanterede bliver indkaldt til eller opfordret til selv at få foretaget. Hvis ikke, så tal med jeres læge om det, for det er vigtigt, at der er kontrol med hudpåvirkningerne af den medicin, transplanterede får. God sommer •

INDHOLD

- 2 Leder
- 3 Referat fra generalforsamlingen
- 6 Humorens effekt på immunforsvaret
- 6 Varm velkomst til to nye medlemmer
- 7 Ny kampagne for flere organdonorer

- Sygdom gav ny identitet og tilværelse 8
- Solen og hudkræft 10
- Invitation til sommerarrangement 11
- Vi vil gerne spare penge 12
- Automatisk kronikertilskud 12

LEVERNYT nr. 2 - 2015

Udgives af
Leverforeningen
Åløgkehaven 30, 5000 Odense C
www.leverforeningen.dk
Facebook.com/leverforeningen

LEVERNYT udsendes fire gange årligt til Leverforeningens medlemmer samt til leverafsnit på landets hospitaler.

Redaktion
Per Baltzersen Knudsen, redaktør
Tlf.: 2223 1802, e-mail: pbk@tdcadsl.dk

Redaktionsudvalg
Lone McColaugh, Per Baltzersen Knudsen

Forsidefoto
Martin A. Andersen (privatfoto)

Layout / tryk
Per Baltzersen Knudsen / Faxe Bogtryk - Grafisk

Oplag
450

Næste nummer / redaktionel deadline
August 2015 / 15. juli 2015

Annancer
Kæthe Jørgensen
Tlf.: 6615 8218, e-mail: katejor@hotmail.com

Information om Leverforeningen

Leverforeningen ...

... er en landsdækkende patientforening, der blev startet af levertransplanterede i 1991.

... har til formål at varetage interesserne for leversyge, levertransplanterede og deres pårørende.

... arbejder sammen med andre patientforeninger og repræsenterer medlemmerne overfor det offentlige - bl.a. Sundhedsstyrelsen.

... er medlem af Oplysning om Organdonation, der arbejder for større donortilgang.

... har efter behov en socialrådgiver og en psykolog tilknyttet.

Patient-til-patient ordning. Har du eller en af dine nærmeste brug for at tale med én, der har været et sygdomsforløb igennem, der ligner dit? Gennem Leverforeningen har du mulighed for at blive sat i kontakt med andre patienter.

Socialt samvær. Leverforeningens generalforsamling afholdes hvert år i februar/marts. Derudover arrangerer Leverforeningen hvert år sammenkomster for medlemmerne og deres pårørende.

Levernyt. Som medlem får du tilsendt Levernyt 4 gange om året.

Hvad koster det at være medlem af Leverforeningen?

Enkeltkontingent: Kr. 200,- pr. år
Familielkontingent: Kr. 275,- pr. år

Information og indmeldelse:

Landsformand:
Lone McColaugh
Åløgkehaven 30, 5000 Odense C
Tlf.: 2250 1250
Bankreg.nr.: 1551, Kto.nr.: 7788304
Giro: 778-8304
E-mail: formand@leverforeningen.dk
Hjemmeside: www.leverforeningen.dk

Referat fra Leverforeningens ordinære **generalforsamling**

14. marts 2015 på restaurant Lystbådehavnen i Korsør

Referent: Morten Frederiksen

(Vil du også læse referat fra debatten under de forskellige punkter, så kan du finde det på vores hjemmeside!)

Formand Lone McColaugh startede med at byde de 40 medlemmer velkommen og gik derefter til punkt 1. på dagsordenen.

1. Valg af dirigent og referent

Poul Egon Jørgensen blev valgt som dirigent og Morten Frederiksen som referent. Dirigenten startede med at konstatere, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt, hvorefter han gav ordet til formanden.

2. Fremlæggelse af bestyrelsens beretning til godkendelse

Lone McColaugh: Et år er gået, siden vi sidst var samlet til Leverforeningens generalforsamling. 'Tiden flyver bare af sted', det er en bemærkning, vi alle hører i hverdagen. Alligevel sker der jo ting i vores hverdag, som vi husker, når der bl.a. skal afgives en beretning over, hvad der er sket i Leverforeningens regi i 2014. Vi vil i bestyrelsen sige tusind tak for den opbakning, der er vist os i 2014, bl.a. fra vores medlemmer, som vi med udgangen af 2014 havde 328 af.

Mange emner har vi behandlet i bestyrelsen i løbet af året. Noget af det nævner vi i Levernyt og på foreningens Facebook side. Men et vigtigt emne for os alle er det lave antal transplantationer, vi stadig har i forhold til andre lande. Vi er stadig "nede" på en transplantationsrate på 10,4 pr. million indbyggere. I 2014 var der 80 organdonorer, og ud af de 80 havde kun 16 tilkendegivet deres stillingtagen til organdonation. Et stadig alt for lavt tal i forhold til de ventelister, der er på forskellige organer.

På ventelisten til levertransplantation stod med udgangen af 2014 16 personer, og 3 personer var afgået ved døden i 2014, mens de stod på listen. Og i 2014 blev der på Rigshospitalet foretaget 47 transplantationer, en meget lille men positiv stigning i forhold til året før, som var på 42. Vi

stiller os selv det spørgsmål igen og igen, hvad er det, der gør, at vi er så langt bagud i Danmark med transplantationer? Ser vi på Spanien f.eks., så har de en transplantationsrate på over 35. Og i Spanien har de det økonomisk dårligere sammenlignet med Danmark. Derfor har Leverforeningen taget kontakt til en spansk/catalansk forening samt en transplantationsorganisation, da det giver mening for os at se, hvad andre lande gør i forhold til handlingsplaner for at opfylde målsætninger.

Den spanske forening i Catalonien, ATHC, er en pendant til Leverforeningen. Det er en privat forening, der har ca. 320 medlemmer, og de klarer sig ved hjælp fra blandt andet NOVARTIS, som finansierer deres blad, et enkelt arrangement og konferencer. De siger også, at beløbene fra medicinalbranchen bliver mindre og mindre. Derudover modtager de hjælp fra fonde og private donationer. De modtager kun offentlig støtte til at finansiere en lejlighed i Barcelona, hvor de, som skal transplanteres og en pårørende, kan blive indlogeret, såfremt de kommer fra en af de tre andre byer i Catalonien. Transplantationer foregår kun i Barcelona, til gengæld har Barcelona 4 hospitaler, hvor der foretages

levertransplantationer. Catalonien har 7,5 mio. indbyggere, hvoraf de 5,5 mio. bor i Barcelona.

ATHC arbejder ligesom os for at hjælpe de leversyge og levertransplanterede. I øjeblikket har de haft travlt med at arbejde for, at de nye medikamenter mod Hepatitis C bliver anvendt til alle befolkningssegmenter, som har brug for det, selv om man er klar over, at denne nye medicin er meget dyr. De kæmper også for at øge donationsraten på 35,3 i Spanien.

Leverforeningen har samtidig etableret kontakt med OCATT, som er en pendant til Dansk Center for Organdonation. Direktøren for organisationen, overlæge Jaume Tort i Bardolet, siger, at donationsraterne i Spanien er de højeste i verden. En af grundene til den store forskel på Danmark og Spanien er efter hans vurdering, at Spanien har indført formodet samtykke, selv om hospitalerne alligevel skal spørge de pårørende inden hver donation. De har mellem 15-20 % af pårørende, som siger nej til, at den hjernedøde kan være organdonor. De arbejder for at bringe dette tal ned.

Dagens talere - Lone McColaugh og Ole Helmig

Succesen i Spanien skyldes også, at de er langt foran rent teknisk. De har i Catalonien i 2014 foretaget 15 levertransplantationer fra afdøde personer efter hjertedøds-kriteriet. Efter overlægens vurdering kræver det en mere avanceret teknik, men de bliver bedre til det. Samme år har de foretaget 10 levertransplantationer fra levende donorer.

I Spanien blev der i 2013 levertransplanteret 1137 med et indbyggertal på 48 mill. Til sammenligning blev der i Danmark levertransplanteret knap 50 med et indbyggertal på godt 5 mill. For at nå op på samme levertransplantationsrate som i Spanien, skulle vi i Danmark have levertransplanteret 114 personer. Prisen for en levertransplantation i Catalonien er knap 550.000 kr., hvor vi herhjemme snakker om 1 million kr., og det er for selve transplantationen og ikke for medicin og kontrollerne efterfølgende. Overlægen fra Barcelona var meget glad for vores kontakt og er også indstillet på, at vi udveksler erfaringer i fremtiden.

Vi har en del at lære i Danmark, og det er klart, at vi skal se på de lande, som er foran os på transplantationsområdet, og Catalonien er klart et mønstereksempel på det. Her i Danmark har man politisk vedtaget en handlingsplan for, at læger kan begynde at udtage organer fra hjertedøde personer. Der er dog en del kritik til dette nye tiltag. Kritikken går primært på, at der er flere eksempler på, at en tilsyneladende død person, hvor hjertet er holdt op med at slå, alligevel er vågnet op. Denne diskussion kommer vi til at høre mere om i fremtiden.

I sommer blev en ny forening etableret, Foreningen 7Liv. Den blev stiftet af bl.a. Mikkel og Karin Riis-Jørgensen, mor og søn, hvor Karin for flere år siden gav sin ene nyre til Mikkel. Navnet henviser til, at hver donor kan give organer og dermed liv til 7 personer. Vi blev kontaktet af Mikkel Riis-Jørgensen i efteråret, de ville gerne mødes med os og drøfte eventuelle områder, hvor vi kunne arbejde sammen og støtte hinanden. Foreningen 7Liv går også ind for formodet samtykke, altså automatisk donor fra fødslen, hvilket vi i Leverforeningen også mener, der skal til for at få flere organer til rådighed.

Vi var her i januar til et møde i København, hvor vi drøftede samarbejdsrelationer. Det var en givende meningsudveksling, og jeg

er sikker på, vi i fremtiden vil få udviklet vores samarbejde med Foreningen 7Liv.

Aktiviteter

Vi har i 2014 afholdt 7 bestyrelsesmøder. Udover generalforsamlingen, hvor 52 personer deltog, afholdt vi for medlemmerne en sommerudflugt til Tivoli i København. Her deltog 49 personer og ved efterårsmødet på Scandic i Ringsted deltog 48 personer. Vores julearrangement på Tøystrup Gods ved Ringe var igen en stor succes med deltagelse af 62 personer. Vi har på opfordring genbestilt julearrangementet til lørdag d. 21. november 2015.

Oplysning om Organdonation, som er en paraplyorganisation for 9 patientforeninger, og som støttes af Sundhedsstyrelsen, har i hele 2014 bl.a. arbejdet for at få samtalen om organdonation på alles læber. Deres arbejde har været udført på mange fronter, bl.a. har de arbejdet med en organdonationskampagne, som løber af stablen i år. Udover opgaver vendt mod de behov, patientforeningerne har, har Oplysning om Organdonation arbejdet med en sammenlægning med Dansk Center for Organdonation i Århus. Centret har Helle Haubro Andersen som centerleder, og her arbejdes bl.a. for implementering af en praksis som sikrer, at der i alle donationsforløb på de almindelige intensive afdelinger deltager en udrykningssygeplejerske, som er med til at vurdere, om der er tale om en potentiel donor.

Sammenlægningen sker i juni og skal bl.a. styrke påvirkningen af befolkningen til at sætte organdonation i fokus. Patientforeningerne får stadig mulighed for at påvirke beslutningerne, da der i den nye organisation nedsættes arbejdsgrupper, som skal behandle relevante emner. Vi vil selvfølgelig deltage i behandlingen af relevante emner, der bringes op i arbejdsgrupperne.

Økonomien

Økonomien i foreningen har igen været stabil i 2014 – vi formår at holde indtægter og udgifter på et fornuftigt niveau. 2014 startede som et virkelig glædeligt år, set med kassererens øjne.

Leverforeningen blev som bekendt godkendt af SKAT efter ligningslovens § 8A, og det betød helt konkret, at de gaver, som vi modtog i foreningen i løbet af 2013, var fradragsberettigede for gaveyderne. Leverforeningen modtog gaver for ca. kr.

5.000,-, som blev indberettet til SKAT i løbet af januar måned 2014 således, at gaveyderne fik fradrag for beløbene på deres årsopgørelser fra 2013.

Det var ikke helt nemt at indberette disse tal til SKAT. Man skal følge nogle meget specifikke procedurer, og alt skal være nøje afstemt med SKAT's retningslinjer for indberetningerne. Glæden blev endnu større, da godkendelsen af Leverforeningen samtidig medførte, at foreningen kunne få delvis tilbagebetalt moms-kompensation fra SKAT for året 2013 og fremadrettet.

Primo 2014 sendte Leverforeningen i samarbejde med vores revisor, Henning Rasmussen, en blanket til SKAT omkring moms-kompensation. Vi modtog den 15. december 2014 kr. 2.943 for regnskabsåret 2013. Men lykken var ALT for kort. Allerede i april 2014 blev reglerne omkring fradragsberettigede gaver ændret således, at alle godkendelser blev tilbagekaldt pr. 1. januar 2015, og Leverforeningen skulle inden 1. oktober 2014 opfylde nogle nye og meget skærpede betingelser for fortsat at kunne modtage gaver, som var fradragsberettigede, og for at kunne få delvis moms-kompensation. For at opfylde de nye lovkrav skal Leverforeningen dokumentere, at der er mere end 100 gavegivere årligt, og som noget væsentligt nyt, at disse årligt giver mindst 200 kr. hver til foreningen. Der blev ikke tidligere stillet krav om størrelsen af gavebeløbene fra den enkelte gavegiver.

De nye regler kan Leverforeningen ikke leve op til. Det vil betyde, at vi hvert år skal modtage mindst 20.000 kr. i gaver, og det er helt urealistisk. De nye regler er helt klart til skade for de små organisationer, og dette er også blevet påpeget over for SKAT, dog uden mulighed for at der kunne laves undtagelser eller gives dispensation.

Selv om lykken om de fradragsberettigede gaver og den delvise moms-kompensation var meget kort, skal der fra bestyrelsens side lyde en stor TAK til alle jer, som har bidraget til, at det blev muligt for Leverforeningen i 2013 at blive godkendt af skattemyndighederne – uden jeres opbakning ville det ikke have været muligt.

Donationer og fundraising

I 2014 har Leverforeningen været så heldige at modtage 2 store donationer på hver kr. 30.000,-. Først på året fik vi en donation fra en gruppe forskere, som havde

beskæftiget sig med leveren og medicins påvirkning af leveren. De mente, at vi skulle have beløbet, da vi jo beskæftiger os med patienter med leversygdomme. Og endnu en donation fik vi i efteråret fra Lions i Vejle. Denne donation er øremærket til leversyge børn og deres pårørende i Syd- og Sønderjylland. Endnu en gang en stor tak til disse givere.

Kæthe, vores fundraiser, bruger en del tid på at søge hos fonde og virksomheder. Hun har dog konstateret, at de fleste kun giver tilskud til nye projekter med krav om udførligt budget og ikke til tilskud til drift af foreningen. Heldigvis får vi stadig midler fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, de såkaldte udlodningsmidler, tidligere hed de Tips og Lotto-midlerne.

Kæthe og jeg deltog i 2014 i et par møder på Frivilligcentret Odense, d. 14. maj et møde om Puljeguiden og d. 27. maj et stormøde om dialogen mellem Odense Kommune og foreningerne på social- og sundhedsområdet.

Foreningens kommunikation

Kontakt til Leverforeningen via telefonen forekommer stadig. Og mere og mere fra folks mobiltelefoner. Derfor har vi nedlagt vores gamle fastnetnummer og bruger kun mobilnummeret. Anna Lise, som har foreningens direkte nummer, siger, at mange giver udtryk for tilfredshed med den rådgivning, de får. Det samme siger Morten, som dog indskyder, at Facebook-gruppen bruges mere og mere. Han har dog af og til samtaler i telefonen med personer, som har den samme sygdom som ham selv.

På sidste års generalforsamling understregede jeg i beretningen, at bestyrelsen på tre områder arbejdede på at styrke foreningens kommunikation udadtil: Bladet Levernyt, hjemmesiden og Facebook.

Vi fik allerede i november 2013 oprettet en Facebook-side og en Facebook-gruppe. Rigtig mange har især benyttet vores Facebook-gruppe som forum, hvor de jo lynhurtigt kan stille spørgsmål eller give viden videre til andre - eller skrive sammen 1-1. Vi havde pr. 1.3.2015 næsten 170 medlemmer i gruppen. Vores 2 suppleanter, Per og Hanne, tager sig af vedligeholdelsen af gruppen, en stor tak til dem.

I februar sidste år ændrede vi så bladet Levernyt til et andet design og til et større format, der giver os mulighed for bedre

indhold og større synlighed. Vi sender jo også bladet ud på hospitalernes leverafsnit, og her er det ligeså vigtigt, vi bliver set med vores tilbud, aktiviteter, portrætter og foreningens holdning til forskellige emner. Det nye blad er heldigvis faldet i god jord hos de fleste. Vi får i hvert fald positive tilkendegivelser fra mange sider. Så vi fortsætter den linje, vi har lagt for bladet. Per lægger et stort arbejde i produktionen af bladet og har et fint samarbejde med Faxe Bogtryk, som står for den endelige redigering og trykning af bladet. En stor tak for Britt Poulsen for det arbejde, du gør for Leverforeningen, bl.a. i forbindelse med omdeling af Levernyt til hospitalerne.

I december 2014 kunne vi så fortælle, at vores nye hjemmeside har afløst den gamle. Vi har først og fremmest fået en side, der er nemmere at manøvrere rundt i for de besøgende. Samtidig er den blevet meget nemmere at opdatere og udbygge for vores webmaster. Det skal understreges, at hjemmesiden stadig er under opbygning, hvor vi især ønsker at udbygge den med mere relevant information. Siden er lavet i en skabelon, som både kan bruges på computere, tablets og på smartphones.

Hjemmesiden er udarbejdet af Hanne Hynding Nielsen, der er medlem af Leverforeningen. Der skal lyde en meget stor tak til Hanne for hendes store arbejde og bidrag til foreningen.

Fremtidige aktiviteter

Vi vil fortsætte med vores sommerarrangement, og i år går turen til Randers Regnskov. Det bliver lørdag d. 20. juni. Vi bestræber os jo på at holde vores arrangementer både øst og vest for Storebælt. I år er det så sjællænderne, der må bevæge sig over Storebælt. Efterårsmødet er allerede fastlagt, det bliver lørdag d. 19. september på Hotel Hedegården i Vejle.

Vi arbejder også videre med den ny gruppe for pårørende, som vi heldigvis har fået i gang, selv om det tog noget tid. Vi er foreløbig 5 personer, jeg kunne ønske mig 2-3 personer mere, så jeg håber, jeg i dag kan få tilsagn med hjem fra interesserede. Vi forventer, at vi skal være parate til at tale med pårørende, der har behov for at få en snak, og ellers kan vi selv sætte gruppens dagsorden efter behov.

Afslutning

Bestyrelsens beretning er nu slut. Jeg

sender den herefter til debat. Hvis nogen har kommentarer eller spørgsmål til beretningen, skal de komme frem med dem nu. Der er jo ikke noget punkt 'Evt.' på dagsordenen.

Bestyrelsens beretning blev godkendt efter en række kommentarer (se dem i referatet på hjemmesiden).

3. Fremlæggelse af revideret regnskab til godkendelse, samt budgetforslag

Revisor Henning Rasmussen, BDO Odense, gennemgik regnskabet, som viste et overskud på knap 14.000 kr. Overskuddet skyldtes, at vi har modtaget to ekstraordinære bidrag i løbet af året. Regnskabet havde fået en såkaldt 'blank påtegning'.

Henning Rasmussen gennemgik budgettet for 2015, som kommer ud med et underskud på 9.000 kr. Efter en kort debat med en række spørgsmål/forslag blev regnskab og budget godkendt (læs debatten i referatet på hjemmesiden).

4. Fremlæggelse og drøftelse, evt. vedtagelse af indkomne forslag

Der var ikke indkommet nogen forslag, så punktet udgik.

5. Fastsættelse af kontingent efter indstilling fra bestyrelsen

Bestyrelsen foreslog, at kontingentet næste år hæves med 25 kr., så et enkelkontingent kommer op på 225 kr. og et familiekontingent op på 300 kr. Forslaget blev godkendt.

6. Drøftelse af Landsforeningens fremtidige virke

Lone McColaugh: "Vi er i bestyrelsen meget lydhøre over for forslag til, hvad vi skal beskæftige os med i fremtiden. Der var ingen kommentarer under dette punkt.

7. Valg af landsformand

Lone McColaugh blev genvalgt.

8. Valg af 2 bestyrelsesmedlemmer.

På valg var Nuria Ebbesen og Morten Frederiksen. Begge modtog genvalg. Valg af 2 suppleanter. På valg var Per Knudsen og Hanne Trøstrup. Begge modtog genvalg. Alle blev genvalgt.

9. Valg af statsautoriseret eller registreret revisor

Bestyrelsen foreslog BDO Odense, som blev genvalgt. ●

Humorens effekt på vores immunforsvar

Af Morten Frederiksen, Leverforeningen

I sin præsentation af generalforsamlingens gæstetaler, Ole Helmig, sagde Lone McColaugh bl.a.: "Vi har en Helmig til at underholde - dog ikke sangeren Thomas, men derimod hans far - Ole."

Læge pga. sidekammerats uheld

Med et glimt i øjet lagde tidligere overlæge Ole Helmig ud med at sige, at han "absolut ingen forstand har på leversygdomme. Til gengæld ved han alt om tuberkulose, som han, som den eneste i Danmark, har som speciale". Grunden til det var, at hans sidekammerat i mellemskolen en dag midt i timen faldt om med en blodstyrning. Pigen havde tuberkulose, og det var som følge af det, at hun endte midt på gulvet, lige ved siden af Ole. Han satte sig et mål, den dag. Og det var, at han ville være læge.

Helmig kom meget farverigt og morsomt ind på, hvordan han havde været ulønnet vikar på diverse sygehuse i Nordjylland. Han fortalte blandt andet en meget sjov

episode om dengang, han havde været forsøgsperson for en overlæge for den fyrstelige sum af 15 kr. Det var ikke småting, han måtte igen-

nem før lægen, som stod for forsøget, slap ham. Pengene fik han dog aldrig.

Lægers privilegier

Dengang, lige efter krigen, var det normalt, at man holdt hånden over hinanden på de små sygehuse ude i provinsen. Ole Helmig berettede om, hvordan han selv fik særbehandling, fordi én kendte hans farfar. Og hvordan han havde oplevet, hvordan mange læger havde meget specielle privilegier, som han én gang også havde nydt godt af.

Til sidst kom Ole Helmig ind på, hvad han lavede i de 28 år, han var overlæge på Aarhus Kommunehospital. Det var især hofteoperationer, som han forestod. Med

et smil og ikke mindst stolthed i stemmen berettede han, at nogle af de patienter, som han satte ny hofte i tilbage i tresserne, stadigvæk gik rundt med den samme hofte.

Ingen beviser for effekt

Ole Helmig kom ikke med lægelige beviser for, at humor har effekt på vores immunforsvar, men det gjorde ikke noget. Det har andre bevist. Ole Helmig var både morsom, sympatisk, veltalende og interessant at høre på. Vi var vist alle enige om, at det var ret enestående, hvad han kunne huske fra sin lange lægetid – 87 år gammel. •

Varm velkomst til nye medlemmer

Af Per Baltzersen Knudsen, Leverforeningen

Jacob og Kaj Matthiesen

Vi er rigtig glade for at få nye medlemmer. Og vi bliver ekstra glade, når vi møder dem. Så glæden var stor, da to af dem tropede op til generalforsamlingen. Men hvad fik dem til at møde op, og hvad fik de ud af det?

Kaj Matthiesen, Tinglev, udtaler: "Som nyt medlem af Leverforeningen (jeg blev transplanteret for kun 6 måneder siden), synes jeg, det kunne være godt at deltage i generalforsamlingen for at se, hvad der rører sig. Jeg inviterede min søn med, så jeg ikke kom helt alene. Vi blev straks mødt med en utrolig varm og indbydende stemning. Det var rart at se den gensynsglæde, de 'gamle' medlemmer udviste, når de hilste på hinanden. Og så fornemmelsen af at man var meget velkommen, selvom man var ny. Forplejningen var lækker, og vi faldt hurtigt i snak omkring bordet. Ole Helmig formåede at give os et morsomt indblik i lægeverdenen, så der blev nikket og grinet meget. Alt i alt var det en rigtig god oplevelse at være med, og I kan være sikker på, at jeg vender frygteligt tilbage."

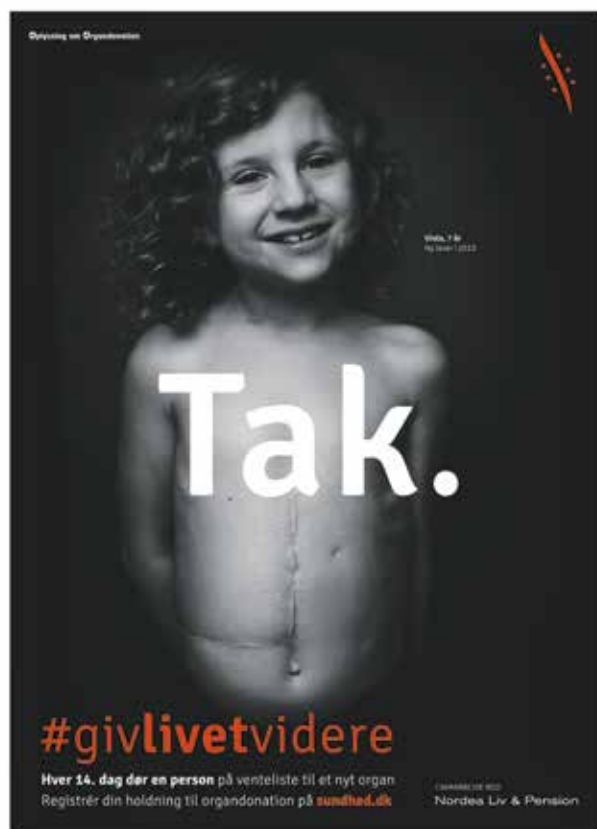
Sønnen, Jacob Matthiesen, tilføjer: "Jeg oplevede det som et rigtigt godt sammensat program. Det var spændende at lytte til Ole Helmigs foredrag, der gav anledning til mange grin, men også til omtanke. Det var også spændende at møde andre medlemmer og få en 'sludder' over den lækre mad, der blev serveret. Alt i alt et godt arrangement jeg føler var køreturen værd."

Vi SKAL være flere **organdonorer**

Statistikkerne fra de seneste år viser desværre stadig, at flere mennesker, der har stået på venteliste og akut har manglet et nyt organ, ikke har nået at få det. Der har simpelthen manglet organdonorer herhjemme. Kampen for, at der kommer flere donorer, er blevet ført i mange år – og på mange fronter bl.a. politisk, gennem indsatser på hospitalerne og gennem oplysningskampagner rettet mod befolkningen.

Deltag i debatten!
facebook
gruppen

Af Per Baltzersen Knudsen

værd, når organdonation bliver en folkesag og ingen længere skal dø, mens de venter på et nyt organ. Det er vores alles mål.”

To levertransplanterede børn medvirker

Vi bringer her på siden et par eksempler fra kampagnen. I hele kampagnen medvirker 5 modige organtransplanterede danskere over 3 generationer (Viola på 7 (lever), Daniel på 8 (lever og nyre), Mathias på 16 (hjerne), Mathilde på 36 (lunger) og Tove på 68 (nyre)).

Annelise Møller fortsætter: ”Omdrejningspunktet er arret, man får efter operationen. Alle ar har deres egen historie - og vi har alle historier på vores kroppe. Og der er nogen, der kan takke andre for deres ar - og for at de er i live. Ar som de er stolte af og taknemmelige for at have. Kampagnen er positiv og livsbekræftende i al sin enkelthed. Sådan kommer vi længst ud til danskerne. Ingen løftede pegefingre om, at du skal sige 'ja'. Ingen formaninger. Kun positiv kommunikation. Men målet er, at folk tager stilling – fordi det redder liv – i alle aldre.”

lige for at have. Kampagnen er positiv og livsbekræftende i al sin enkelthed. Sådan kommer vi længst ud til danskerne. Ingen løftede pegefingre om, at du skal sige 'ja'. Ingen formaninger. Kun positiv kommunikation. Men målet er, at folk tager stilling – fordi det redder liv – i alle aldre.”

Startskud på Brøndby Stadion

Når du læser Levernyt nu, ér kampagnen startet. Det skete den 26. april, hvor vi fik lov til at ”eje” Brøndby Stadion med ban-

der, storskærme, organtransplanterede børn og deres søskende som indløbere sammen med Brøndbys spillere, foredrag i sponsorer-loungen, interview på SBS, som bragte kampen på tv, samt online-aktiviteter på www.brondby.com.

Brøndby IF vil også gøre #givlivetvidere til en fast del af deres klub det næste år og arbejder på at få andre klubber med.

150 kendisser og virksomheder støtter

I uge 18 og 19 annonceres på TV2 og uge 19 og 20 kan kampagnen ses i landsdækkende aviser og på udendørsreklamer. På de sociale medier vil 150 kendisser samtidig starte med at sprede budskabet om arret og registrering i donorregistret med #givlivetvidere hashtagget – bl.a. Anders Breinholt, Lars Hjortshøj, Medina, Rasmus Walther, Astrid Krag, Trine Dyrholm, Pilou Asbæk, Caroline Wozniacki.

”Nordea Liv og Pension støtter kampagnen økonomisk. Desuden støtter andre virksomheder bl.a. TV2, B.T., Matas, Netdoktor, Jobindex, Brøndby IF, Jyllands Posten, Berlingske, SBS, Trygfonden og Østifterne. Vi er så taknemmelige for al den velvillighed, vi har mødt, og det i sig selv viser, at vi har et fantastisk budskab: Vi både kan og vil hjælpe hinanden,” afslutter Annelise Møller.

Leverforeningen vil støtte op om kampagnen på Facebook og på hjemmesiden – og her i bladet. Vi opfordrer også jer til at sprede budskabet til familie, venner, naboer og kolleger. TAK. ●

Ny kampagne - #givlivetvidere

Gennem det seneste halve år har Oplysning om Organdonation (OoO), som Leverforeningen er medlem af, arbejdet hårdt på en ny oplysningskampagne.

Annelise Møller, konsulent i OoO, fortæller: ”Det været en hård og lang proces at komme i mål. Mange virksomheder, medier og enkeltpersoner har ydet en kæmpe indsats. Uden dem havde dette ikke været muligt. Tak til dem. Men det bliver det hele

Historien om de fem personer

Viola er 7 år. Hun drømmer om at være en helt almindelig pige, lige som sine veninder. Bare lege, gå i skole, og tage i Zoologisk Have. Viola drømmer også om at blive læge.

LÆS mere af historien om Violas og de fire andres sygdomme, deres liv og deres drømme på vores hjemmeside.

Min sygdom gav mig en anden identitet og tilværelse

I en lejlighed i Nykøbing Falster sidder Martin André Andersen. Han har sagt ja til at fortælle om sit liv med leversygdom. Selvom Martin kun er 23 år, så ramte sygdommen, Fibrosis Hepatis, ham som 7-årig – og meget pludseligt. Martins historie viser, at vi kan blive ramt af leversygdom i alle aldre, og at børn og unge får andre spor på sjælen, end når voksne rammes. Og de og deres omgivelser må forholde sig til, at begrænsninger opstår tidligt i livet.

Redigeret af Per Baltzersen Knudsen

På vej hjem i bussen

Jeg er den tredje i en søskendeflok på fire. Gennem min tidlige barndom i Øster Kippinge på Falster var der lykke og idyl – men pludselig bliver jeg alvorligt syg. Jeg husker ikke selv så meget fra den tid og er egentlig glad for det, men har jo fået de forskellige forløb og specifikke hændelser fortalt af mine forældre og søskende.

Jeg startede på den katolske skole i Nykøbing F. som 7-årig. Børnehaveklassen gik fint, men den sidste dag i klassen står meget klart i erindringen hos mig og min familie. På busturen hjem fra skole fik jeg hovedpine, og min storesøster Maiken gav mig noget at drikke. Da vi kom hjem var min hovedpine forværret, og det pressede i maven, og jeg styrtede ud på badeværelset for at kaste op. Lidt efter var badeværelset fyldt med blodrødt opkast. Da min far kom hjem, ringede han til min mor og fortalte, hvad der var sket.

Herefter kørte vi til det lokale lægehus, hvor de sagde, at det var næseblod, der var løbet bagover og ned i maven. Så det var hjem og få is ned i maven. Da der senere blev opdaget blod i afføringen, kontaktede mine forældre lægevagten, som sagde "Kom hurtigst muligt". På Nykøbing F. sygehus bliver jeg hasteindlagt.

Rigshospitalet stiller diagnose

Dagen efter overflyttedes jeg med udrykning til Rigshospitalets børneintensivafdeling. Den sommer i 1999 lå jeg tre uger på stue 8 på afdeling 5061. Lægerne konstaterede nemlig, at jeg havde en forstørret milt, åreknuder i spiserøret og en lever, som ikke rensede blodet. Lægerne havde svært ved at stille diagnosen, men fandt frem til, at det var Fibrosis Hepatis, og på det tidspunkt var jeg det eneste barn i Europa, der havde denne her sygdom. En ting er sikkert, jeg lå i perioder og svingede mellem liv og død, hvilket jo var rigtig

hårdt for mine forældre. Jeg lå tre uger i isolation, og først senere kunne jeg få besøg af min familie og venner. Jeg levede primært af sonedam.

Martin på Riget. Foto: Privat

Nul idræt og slåskampe

Da jeg blev udskrevet fra hospitalet, var det lidt underligt at komme hjem. Der blev pludselig taget nogle hensyn til mig, som der ikke var blevet før. Med vanddrivende medicin var det nødvendigt at drikke meget vand. Så hver dag i 1. og 2. klasse så jeg på et skilt med store bogstaver, hvor der stod "DRIK", så jeg hele tiden huskede det.

Normalt mærkede jeg ikke noget til min sygdom, og min barndom var sådan set god. Men der var nogle ting, jeg ikke måtte være med til – og skulle til. Den lokale gymnastikforening ville ikke tage ansvaret for mig, så jeg stoppede med gymnastik. I idrætstimerne var læreren bange for, at boldspil var for farligt, og det måtte jeg ikke være med til, så der løb jeg ofte en tur. Hver 3. måned skulle jeg indlægges i tre dage på Riget for at få bundet åreknuder i spiserøret med små elastikker. Det gav fridage på skolen, men samtidig følte jeg mig også lidt særlig og ikke helt som et almindeligt barn. I klassen var de andre elever påpasselige med at lege med mig i starten. Slåskampe var jeg ikke med i, og jeg blev dermed ikke en af de seje drenge. Til gengæld havde jeg så mulighed for at bruge tiden på bøger og viden fremfor at blive cool og rå. Så på godt og ondt gav sygdommen mig en anden tilværelse dengang.

Mere træt – på venteliste

Da jeg går i 6. klasse er det ved at være på tide, at der skal gøres noget andet end 'bare at binde åreknuder'. Jeg var begyndt at blive mere træt, og der stod en sofa på skolen, som jeg måtte bruge, hvis jeg blev træt i timerne. Jeg begyndte at sove til middag stort set hver dag og især, hvis jeg skulle noget om aftenerne. I slutningen af 2004 blev jeg skrevet op på venteliste til at få en ny lever. Og med den klassiske mursten af en Motorola mobiltelefon i hånden blev jeg sendt hjem med beskeden om, at den kunne ringe, hvornår det skulle være.

Telefonen ringer

I juli 2005 ringede Rigshospitalet. I al hast blev jeg gjort klar. Min familie er ikke dem, der viser flest følelser, men jeg glemmer aldrig min families udtryk, da vi kørte afsted mod Riget. Operationen varede syv timer, og jeg vågnede op efter et døgn. Min isolationstid var kort, og jeg kunne heldigvis hurtigt få besøg af familie og venner.

En af de ting, jeg husker klarest fra min tid lige efter transplantationen, er, da jeg første gang skal op at gå. At stå der som 13-årig med gangstativ og mest af alt minde om pave Johannes Poul den anden, det var ret mærkeligt. Som trettenårig er teenageårene gået i gang, og man er usikker på sig selv. Samtidig er man også usikker på, hvordan en operation skal gå. Jeg var nervøs over, hvad der skulle ske. Men bange var jeg ikke så meget – det var mere min familie. Når man er vant til at være syg, ser man det som et vilkår, man må indordne sig under.

Tak, troen og klar til skolen igen

Efter udskrivelsen fra Riget i sommeren 2005, kom så de tre måneders 'isolation' derhjemme. Her fik jeg tiden til at gå med at sætte billeder, der var 10 år gamle, i albums. Samtidig begyndte jeg at gå til præst for at gøre klar til at blive konfirme-

ret i foråret 2006. Jeg havde egentlig altid interesseret mig for kirker og kristendom, men når man får fornyet sit liv, så står man med en tak, man ikke ved, hvem man skal give. Derfor søgte jeg indad, og der lå troen på en gud, som er barmhjertig og har et formål med verdenen.

Da jeg efter de tre måneder igen kom i skole, var det som om, at jeg var lidt fremmed i klassen. Men jeg var rask og var i den grad mere klar til at være en del af fællesskabet igen. Der var nu flere, der i 7. klasse vidste, hvad jeg havde været igennem, og de begyndte at gøre mig til en større del af fællesskabet, da jeg nu var rask og meget mere frisk til at være med. Jeg blev en vigtig brik i klassen, fordi jeg var bindeleddet mellem de seje drenge og de bløde piger.

Konfirmationen, gode venner og familien

Da jeg blev konfirmeret i maj 2006, var jeg i den grad et lykkeligt menneske, som priste mig lykkelig over, at jeg havde vundet over det hele - åreknuder, forstørret milt og en levertransplantation.

Når man som barn og ung er igennem et sygdomsforløb, er det vigtigt at finde nogle gode venner, som man kan snakke personligt med. Jeg havde en god ven, hvor jeg boede, og der var også nogle af pigerne fra klassen, som jeg var tæt inde på livet af. Jeg har igennem årene også haft brug for at tale med min egen familie. Her skal det ikke være nogen hemmelighed, at jeg til tider har betroet mig mere til mine søskende end til mine forældre. Så sørg for at gøre familien til en stærk enhed, hvor man kan tale om det, man har været igennem.

Nul alkohol og få bivirkninger

Jeg afsluttede 9. klasse i 2008 og startede så på det almene gymnasium. I gymnasiet er der jo altid mange fester med ekstrem meget alkohol. Jeg har aldrig drukket alkohol, og i gymnasiet var det vigtigt, at man var standhaftig omkring sin beslutning om ikke at drikke. Man kan ikke først modtage et nyt liv for efterfølgende at drikke det væk. Der var nogle, som ikke helt forstod mig, og som gerne ville have, at jeg 'drak mig i hegnet'. De fleste var dog forstående, og de var også glade for, at der var en, som var ansvarlig og 'ved sine fulde fem', hvis der skete noget.

I årene efter transplantationen var der selvfølgelig de regelmæssige tjek på Rigshospitalet, men det blev ret hurtigt udfaset, og i dag kommer jeg en gang hver

Martin med spejdervenner fra udlandet på lejr i Litauen 2013. Foto: Privat

femte måned. Min medicin er på et minimum, og lægerne har sagt, at det var en af de mest vellykkede transplantationer, de havde prøvet. Og Fibrosis Hepatis har jeg ikke mere, det er bare fantastisk.

Selvom det hele er gået så godt i de sidste ti år, så har jeg da også oplevet bivirkninger. Det værste er, at jeg har fået mange sår og eksem på mine hænder. De sprækker, bløder og gør ondt. Det er noget, som faktisk hæmmer mig i dagligdagen, såsom opvask og når jeg skal bære tunge ting med hænderne. Men i det store hele kan det klares med noget creme. Det er nok en bivirkning af min medicin Cellcept.

Glad for pleje og omsorg på hospitalerne

Jeg har igennem årene været rigtig glad for den behandling, som jeg har fået rundt omkring. Specielt Rigshospitalet har været rigtig dygtige og har i den grad taget godt hånd om mig. Det er dejligt, at der er professionelle læger og sygeplejersker, der kan være med til at sikre liv og overlevelse.

På Nykøbing Sygehus var de også rigtig dygtige, specielt var der sygeplejersker, som virkelig ydede stor pleje og omsorg, da de ikke vidste, hvad der skete med mig. Især var der en sygeplejerske ved navn Jakob, som i den grad tog sig af mig. Den dag i dag, har jeg stadig kontakt med Jakob. Det er altid dejligt at have en fortrolig ven, der ved, hvad det vil sige at have sygdommen tæt inde på livet.

Større opmærksomhed på livet

Hvis jeg kigger tilbage på alt det, jeg har

oplevet i mit sygdomsforløb, ville jeg faktisk ikke være det foruden. Det har givet mig en større opmærksomhed på livet. Jeg er opmærksom på, at man skal prise sig lykkelig for at være til. Man skal bruge sit liv til noget, ikke sidde og lave ingenting. Ud og gør noget for andre. Jeg tænker ikke så meget over penge og løn, det er så uendeligt ligegyldigt bare det, at man kan arbejde, er så dejligt. De oplevelser, jeg har været igennem i mit sygdomsforløb, har i den grad gjort mig til den, jeg er i dag.

Da jeg var indlagt, var der ikke andre børn eller unge på afdelingen, men til gengæld var der en del voksne, som også var blevet transplanteret. Under genoptræningen på Rigshospitalet havde jeg en god snak med de andre om livet, og hvordan ens sygdom betød noget, og hvordan man skulle komme over det. Gennem årene har jeg været medlem af Leverforeningen sammen med min familie. Jeg finder det vigtigt, at man har muligheden for at mødes med andre og spejle sig i hinandens oplevelser.

Travlt - men livet skal nydes

Jeg arbejder på Nørre Alslev skole som vikar, Maribo Børgerskole som lærer og Statoil i Øster Kippinge som sælger. Derudover læser jeg til lærer på seminarier i Vordingborg. Min fritid bruger jeg på spejder tre gange om ugen. Jeg løber en gang om ugen, og jeg danser på 19. år én gang om ugen. Så jeg har nok at se til, men når man har fået livet tildelt og fornyet, skal man så tænke på sig selv og slappe af, eller skal man give sig 120%, så andre kan få glæde af én? Jeg har valgt det sidste. ●

Solen og hudkræft hos transplanterede

Man har en øget risiko for at få hudkræft, hvis man er organtransplanteret. Udenlandske undersøgelser tyder på, at op til 40 procent af alle organtransplanterede over en 20 års periode får hudkræft.

Kilder: cancer.dk og Urs Broby Johansen, speciallæge i hudsygdomme

Kræft i huden

Der findes to typer almindelig hudkræft: basalcellekræft og pladecellekræft. Basalcellekræft spredning sig næsten aldrig. Pladecellekræft kan i få tilfælde sprede sig til nærliggende lymfeknuder

Modermærkekræft (malignt melanom) er også kræft i huden, men en hel anden og farligere sygdom end almindelig hudkræft.

Øget risiko for hudkræft hos organtransplanterede

Hudkræft er hos organtransplanterede typisk mere aggressiv og med en større tendens til spredning og tilbagefald sammenlignet med resten af befolkningen. Hudkræft ses ofte 20-30 år tidligere hos organtransplanterede patienter end i befolkningen som helhed. Jo ældre man er på transplantationstidspunktet, jo tidligere efter transplantationen har man øget risiko for at få hudkræft.

Basalcellekræft er den type hudkræft, der mest udbredt i befolkningen som helhed. Hos organtransplanterede er det hudkræft af typen pladecellekræft, som forekommer hyppigst.

- Pladecellekræft forekommer mellem 65-250 gange hyppigere hos organtransplanterede i forhold til befolkningen som helhed
- Basalcellekræft forekommer 10 gange hyppigere hos organtransplanterede sammenlignet med normalbefolkningen

Immunhæmmende medicin øger risiko for hudkræft

På grund af den immunhæmmende medicin er immunsystemet ikke i stand til at udbedre skader i huden fremkaldt af sollys og visse virusinfektioner, og dette medfører en øget risiko for hudkræft. Risikoen for hudkræft er større, jo længere tid man er i behandling med immunhæmmende medicin.

Sådan kan du forebygge hudkræft

Du kan forebygge hudkræft ved at undgå solens stråler, ved selvkontrol af huden og ved at gå til kontrol hos en hudlæge.

Uv-stråling fra sol og solarier er den vigtigste årsag til hudkræft, uanset om man er organtransplanteret eller ej. Forebyggelse af hudkræft går derfor ud på at undgå sollys. Og det er aldrig for sent at beskytte sig mod solskader.

Sådan beskytter du dig mod solen

- Undgå solen midt på dagen mellem kl. 12 og 15
- Skygge, tøj og hat giver den bedste beskyttelse. Brug helst tæt-

vævet tøj, langærmet skjorte/trøje og lange bukser, solbriller og bredskygget (> 10cm) hat.

- Brug solcreme, hvor anden beskyttelse mod solen ikke er mulig – især hals, nakke, hoved og hænder.
- Solcremen skal have både UVA- og UVB-blokker og helst mindst faktor 30. Man skal bruge solcreme, fordi det er sandsynligt, at den beskytter mod basalcellekræft og pladecellekræft.
- Beskyt børn mod solens stråler. Halvdelen af den sol man får livet igennem, får man i barndommen.
- Undgå solarier og højfeldssol

Kontrollér din hud - tidlig diagnose er afgørende

Udover at beskytte dig mod solen, er det en god idé jævnligt at se din hud efter eventuelt med assistance af en pårørende.

Næsten alle former for hudkræft kan nemlig helbredes ved tidlig diagnose. Tidlige tegn på hudkræft er ofte nye, røde pletter eller ændring af eksisterende pletter, skællende områder som vokser, hudblødninger, små sår, som ikke vil hele og uregelmæssige brune eller sorte pigmentpletter.

Dansk Dermatologisk Selskab anbefaler

Dansk Dermatologisk Selskab (medicinske speciale i hudsygdomme) anbefaler, at organtransplanterede personer går til kontrol. Kontrolbesøgene hos hudlægen aftales individuelt efter disse retningslinjer:

- Kontrol mindst en gang om året (også selvom man ikke tidligere har haft hudkræft eller forstadier til hudkræft).
- Kontrol mindst hver 3. til hver 6. måned (hvis man tidligere har haft hudkræft eller forstadier til hudkræft).
- Kontrol af forandringer i og omkring kønsorganerne mindst en gang om året

Det er nødvendigt på grund af en øget kræftrisiko som følge af visse kroniske virusinfektioner. Kvinder bør desuden få foretaget celleskrab fra livmoderhalsen mindst en gang om året.

Behandling af hudkræft hos organtransplanterede patienter

Er man organtransplanteret og har fået hudkræft, er der en større risiko for, at hudkræften kan komme igen efter fjernelse. Der er også en øget risiko for, at hudkræften spredning sig til lymfeknuder. Alle tilfælde af hudkræft hos organtransplanterede opfattes derfor som høj-risiko hudkræft.

Hvis man har haft flere tilfælde af pladecellekræft eller spredning til lymfeknuder, vil lægerne ofte overveje, om det er muligt at nedsætte dosis af den immunhæmmende behandling. Det kan også være en mulighed at ændre den immunhæmmende behandling til andre typer medicin med mindre risiko for udvikling af hudkræft. Forstadier til hudkræft hos organtransplanterede behandles på samme måde som hos ikke-transplanterede patienter.

Læs mere på cancer.dk •

- støtter Leverforeningen økonomisk

Invitation til Sommerudflugt i Randers Regnskov

Lørdag d. 20. juni 2015

Blandt Regnskovens nyheder i 2015 er den polynesiske træsnegl, der engang var udryddet i Polynesien. Og så selvfølgelig den plettede og den sorte jaguar. Men I kan også se Den flyvende hund og Søkoen - men læs mere på www.regnskoven.dk inden besøget.

Fotos: Randers Regnskov

Leverforeningen inviterer medlemmer med pårørende og børn/børnebørn til en oplevelsesrig sommerudflugt i det tropeagtige Randers Regnskov.

Dagens program:

- Kl. 10.30 Vi mødes ved hovedindgangen. Nuria Ebbesen uddeler billetter. Hvis man skulle blive forsinket, bedes man ringe til Lone McColaugh på tlf. 2250 1250 for at få sine billetter.
- Kl. 10.30-12.30 På egen hånd rundt i regnskoven.
- Kl. 12.30 Vi mødes ved Frilandsgården i Danmarksparken til spisning.
- Kl. 12.45 Vi nyder en dejlig frokostbuffet og får talt sammen. Efter frokost kan de, der vil købe kaffe/the eller andet, blive i Frilandsgården, og de, der ønsker at fortsætte videre i regnskoven, kan gøre det. Regnskoven lukker dog kl. 17. I kan altså selv vælge, hvornår I vil afslutte dagen

Sommerudflugten koster kun 100 kr./pers. for både voksne medlemmer og børn. Pris for ikke-medlemmer er 250 kr./pers. Prisen inkluderer indgangsbillet (gruppebillet) og en frokostbuffet. Drikkevarer købes selv - og husk, at drikkevarer til maden ikke må medbringes.

Bindende tilmelding til Anna Lise Thomsen, tlf. 2250 1250 (hverdage 9-17) **senest d. 10. juni**. Skulle man blive forhindret i at deltage forbeholder Leverforeningen sig ret til at opkræve pengene for de allerede betalte billetter. Såfremt nogle har et sæsonkort, der giver gratis indgang, skal dette meddeles til Anna Lise ved tilmelding. Pris for ikke-medlemmer med et sæsonkort er 100 kr. Betaling for deltagelsen kan ske på bankreg.nr. 1551, kontonr. 7788304 eller på gironr. 778-8304 ligeledes senest d. 10. juni.

Vi i bestyrelsen håber på en rigtig hyggelig dag med stor tilslutning. •

Leverforeningens bestyrelse

Kontaktformidler og næstformand
Anna Lise Thomsen

Krogen 4, Hjordkær, 6230 Rødekro
Foreningens tlf.: 2250 1250. Tlf.tid hverdage kl. 9-17
E-mail: hat@svenet.dk

Kasserer

Nuria Ebbesen

Enev. Sørensens Vej 10, 6000 Kolding
Tlf.: 4240 0802
E-mail: nuria@live.dk

Fundraiser

Kæthe Jørgensen

Hvedholmvej 8, 5230 Odense M
Tlf.: 6615 8218
E-mail: katejor@hotmail.com

Landsformand

Lone McColaugh

Åløkkehaven 30, 5000 Odense C
Tlf.: 2126 8250

E-mail: formand@leverforeningen.dk

Sekretær

Morten Frederiksen

Gøgevænget 13, 3390 Hundested
Tlf.: 4798 5000

E-mail: mortenlundgren@gmail.com

Suppleant og administrator på Facebook

Hanne Dica Trøstrup

Gadekær 15, 6200 Aabenraa
Tlf.: 4034 2562

E-mail: hannetrostrup@gmail.com

Suppleant og redaktør af Levernyt

Per Baltzersen Knudsen

Karlsunde Strandvej 10, 2690 Karlslunde
Tlf.: 2223 1802

E-mail: pbk@tdcadsl.dk

Efterårsarrangement

Reservér allerede nu lørdag den 19. september. I næste nummer vil vi afsløre programmet til et forhåbentligt spændende arrangement på hotel Hedegården i Vejle.

Vi vil gerne spare penge

I takt med portoens stigning er vores udgifter til udsendelse af breve også steget. Vi ønsker derfor at gå over til udsendelse via e-mail til de af vores medlemmer, der ønsker dette. Det vil også lette arbejdsbyrden ift. pakning og spare på kuvertudgifterne. Der var på generalforsamlingen i marts opbakning om denne tanke.

Gælder kun breve

Det vil kun gælde breve f.eks. indkaldelse til generalforsamlingen med opkrævning af kontingent og evt. rykkere.

Det gælder ikke Levernyt, som vi fortsat gerne vil bevare og sende med fysisk post. Levernyt har en værdi at have liggende synligt og at kunne give videre til andre, der ønsker at læse det. Endvidere vil vi gerne have det liggende på leverafdelingerne på landets hospitaler til leversyge og deres pårørende, der ikke kender foreningen og måske derfor bliver nye medlemmer. Sidst – men ikke mindst - har bladet også opmærksomhed hos personalet på hospitalerne.

Det skal du gøre

Hvis du gerne vil bakke op om dette, skal du sende os den mailadresse, som du ønsker fremtidig post sendt til. Send adressen og dit navn og efternavn til **formand@leverforeningen.dk** •

På forhånd tak - bestyrelsen

Vidste du, at ...

... borgere med et stort medicinforbrug fra 1. januar 2016 ikke længere skal søge om det såkaldte kronikertilskud.

Et nyt lovforslag, der er 1. behandlet i Folketinget, betyder, at borgere, der har et højt forbrug af tilskudsberettiget medicin for eksempel på grund af en kronisk sygdom, som diabetes eller KOL automatisk får det såkaldte kronikertilskud. Det betyder, at borgere højst kan have en egenbetaling på 3.830 kroner i 2015-priser til tilskudsberettiget medicin i en tilskudsperiode på et år.

I forbindelse med finanslovsaftalen for 2015 nåede regeringen, SF og Enhedslisten frem til enighed om at afsætte 22 mio. kr. årligt fra 2016. Sundhedsminister Nick Hækkerup (S) siger, "Folk skal have det medicintilskud, de er berettigede til. Det skal ikke være sådan, at man selv eller ens praktiserende læge skal huske at få søgt Sundhedsstyrelsen om kronikertilskud. Med automatiseringen af kronikertilskuddet sikrer vi, at borgere med store medicinudgifter uden bureaukrati får den økonomiske støtte, de er berettiget til. Det sikrer, at alle får bedre mulighed for at have råd til at købe medicin på apoteket." Sidste år fik cirka 54.000 borgere bevilget kronikertilskud, men det skønnes, at cirka 86.000 borgere var berettiget til tilskuddet. •

Kilde: *Dagensmedicin.dk/3.2015*

- støtter Leverforeningen økonomisk

Astellas Pharma a/s, Kajakvej 2, 2770 Kastrup, Tlf.: 43 43 03 55

Leverforeningen

B